

VEDLEGG I OM OPPRINNELSESREGLER

JF. KAPITTEL 2 (HANDEL MED VARER) AVSNITT 2.1 (GENERELLE BESTEMMELSER) ARTIKKEL 2.20 (VEDLEGG)

NR. 1

TILLEGG 1: REVIDERTE PEM LISTEREGLER 1 AV 2

TILLEGG 2: REVIDERTE PEM LISTEREGLER 2 AV 2

TILLEGG 3: LISTE NEVNT I ARTIKKEL 8

TILLEGG 4: OPPRINNELSESERKLÆRING

TILLEGG 5: LEVERANDØRERKLÆRING

TILLEGG 6: LANGTIDS LEVERANDØRERKLÆRING

AVDELING I
GENERELLE BESTEMMELSER

ARTIKKEL 1

Definisjoner

I dette vedlegget menes med

- (a) «kapitler», «posisjoner» og «underposisjoner» kapitlene, posisjonene og underposisjonene (fire- eller sekssifrede koder) som brukes i Det harmoniserte system («Harmonized System»),
- (b) «klassifisert» klassifisering av en vare under en bestemt posisjon eller underposisjon i Det harmoniserte system,
- (c) «sending» produkter som enten er
 - (i) sendt samtidig fra en eksportør til en mottaker eller
 - (ii) omfattet av ett enkelt transportdokument som gjelder for sendingen fra eksportør til mottaker, eller i mangel av et slikt transportdokument, av en enkelt faktura,
- (d) «tollverdi» den beregnede verdien fastsatt i samsvar med Avtalen om gjennomføring av artikkel VII i Generalavtalen om tolltariffer og handel 1994 (WTO-avtalen om tollverdi),
- (e) «pris fra fabrikk» prisen som betales for produktet fra fabrikk til produsenten i en part i det foretak der den siste bearbeidingen eller foredlingen er utført, forutsatt at prisen innbefatter verdien av alle anvendte materialer og alle andre kostnader knyttet til produksjonen, fratrukket eventuelle interne avgifter som er eller kan bli tilbakebetalt når det fremstilte produktet eksporteres. Der

den siste bearbeidingen eller foredlingen er gitt videre til en produsent, refererer begrepet produsent til virksomheten som har ansatt underleverandøren. Hvis den faktisk betalte prisen ikke gjenspeiler alle kostnader knyttet til produksjonen av produktet som faktisk påløper i parten, betyr pris fra fabrikk summen av alle disse kostnadene, fratrukket eventuelle interne avgifter som er eller kan bli tilbakebetalt når det fremstilte produktet eksporteres,

- (f) «fungibelt materiale» eller «fungibelt produkt» materiale eller produkt av samme slag og kommersielle kvalitet, med samme tekniske og fysiske egenskaper, og som ikke kan skilles fra hverandre,
- (g) «vare» både materiale og produkt,
- (h) «fremstilling» all slags bearbeiding eller foredling, herunder sammensetting,
- (i) «materiale» enhver bestanddel, råmateriale, komponent eller del o.l. som er brukt i fremstilling av produktet,
- (j) «maksimalt innhold av ikke-opprinnelsesmaterialer» det maksimale innholdet av ikke-opprinnelsesmaterialer som er tillatt for å anse en fremstilling som tilstrekkelig bearbeiding eller foredling til å gi produktet opprinnelsesstatus. Den kan uttrykkes som en prosentandel av produktets pris fra fabrikk eller som en prosentandel av nettovekten av materialene er brukt og som faller inn under en angitt gruppe av kapitler, et kapittel, en posisjon eller en underposisjon,
- (k) «produkt» det produktet som blir fremstilt, selv om det er bestemt for senere bruk i en annen produksjonsprosess,
- (l) «territorium» landterritoriet, indre farvann og sjøterritoriet til en part,
- (m) «merverdi» produktets pris fra fabrikk fratrukket tollverdien av hvert av de inkorporerte materialene med opprinnelse i de andre partene som kumulasjon gjelder for eller dersom tollverdien ikke er kjent eller ikke kan påvises, den første konstaterte prisen som er betalt for materialene i den eksporterende parten og
- (n) «verdi av ikke-opprinnelsesmaterialer» tollverdien på tidspunktet for innførselen av anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer, eller dersom denne ikke er kjent og ikke kan påvises, den først påviselige prisen som er betalt for ikke-opprinnelsesmaterialene i den

eksporterende parten. Når verdien av opprinnelsesmaterialene som er brukt, må fastsettes, skal denne bokstaven anvendes med nødvendige tillempninger.

AVDELING II

DEFINISJON AV BEGREPET «OPPRINNELSESPRODUKTER»

ARTIKKEL 2

Generelle vilkår

Ved anvendelse av denne avtalen, skal følgende produkter anses å ha opprinnelse i en part:

- (a) produkter fremstilt i sin helhet i parten, i henhold til artikkel 3 (Produkter fremstilt i sin helhet),
- (b) produkter fremstilt i parten som inkorporerer ikke-opprinnelsesmaterialer forutsatt at slike materialer har gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling i den parten i henhold til artikkel 5 (Tilstrekkelig bearbeiding eller foredling), og
- (c) produkter fremstilt utelukkende av opprinnelsesmaterialer.

ARTIKKEL 3

Produkter fremstilt i sin helhet

1. Følgende skal anses som fremstilt i sin helhet i en part:
 - (a) mineralske produkter og naturlig vann utvunnet av partens jord eller havbunn,
 - (b) planter, inkludert vannplanter, og vegetabiliske produkter høstet der,
 - (c) levende dyr født og alet der,
 - (d) produkter av levende dyr alet der,
 - (e) produkter fra slaktede dyr født og alet der,
 - (f) produkter fra jakt eller fiske drevet der,
 - (g) produkter fra akvakultur drevet der¹,
 - (h) produkter fra sjøfiske og andre produkter hentet fra havet utenfor ethvert sjøterritorium ved hjelp av dens fartøyer,
 - (i) produkter fremstilt om bord på fabrikkskipene utelukkende av produkter nevnt i bokstav (h),
 - (j) avfall og skrap fra fabrikkvirksomhet som har funnet sted der,

¹ *Bokstav (g)* gjelder hvis vannlevende organismer, inkludert fisk, bløtdyr, krepsdyr, andre virvelløse vannlevende dyr og vannplanter er oppdrettet og dyrket på basis av f.eks. egg, rogn, yngel, settefisk, larver, parr eller smolt ved inngrep i oppdretts- eller vekstprosessene for å forbedre produksjonen, for eksempel ved vanlig utslipp, foring eller beskyttelse mot rovdyr.

- (k) brukte produkter innsamlet der, bare egnet for gjenvinning av råstoffer,
 - (l) produkter utvunnet fra havbunnen eller havundergrunnen beliggende utenfor dens sjøterritorium, men hvor den har eksklusive utnyttelsesrettigheter, og
 - (m) produkter fremstilt der utelukkende av produkter angitt i bokstav (a) til (l).
2. Betegnelsen «dens fartøy» og «dens fabrikkskip» i henholdsvis nr. 1 (h) og (i) gjelder kun fartøyer og fabrikkskip som oppfyller hvert av følgende vilkår:
- (a) de er registrert i den eksporterende eller importerende parten, og
 - (b) de fører flagg tilhørende den eksporterende eller importerende parten.

ARTIKKEL 4

Gjenvunnede materialer og reproduserte varer

1. Et gjenvunnet materiale er definert som et materiale som er gjenvunnet i en eller flere parter fra brukte varer, forutsatt at slike varer bare er egnet for slik gjenvinning.
2. Hver part skal sørge for at:
 - (a) et gjenvunnet materiale blir behandlet som et opprinnelsesprodukt når det er brukt i produksjonen av og er inkorporert i en gjenvunnet vare,
 - (b) en reprodusert vare bare behandles som et opprinnelsesprodukt hvis den oppfyller den relevante opprinnelsesregelen for en tilsvarende ny vare, og

- (c) et gjenvunnet materiale som ikke er inkorporert i en gjenvunnet vare i en av partene, bare har opprinnelse hvis den oppfyller den relevante opprinnelsesregelen for en tilsvarende ny vare.

ARTIKKEL 5

Tilstrekkelig bearbeiding eller foredling

1. Med forbehold for nr. 3 og artikkel 7 (Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling), skal produkter som ikke er fremstilt i sin helhet i en part anses som tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet når vilkårene i listen i tillegg 2 til dette vedlegget for de aktuelle varene er oppfylt.
2. Hvis et produkt som har oppnådd opprinnelsesstatus i en part i samsvar med nr. 1, brukes som materiale ved fremstilling av et annet produkt, skal det ikke tas hensyn til ikke-opprinnelsesmaterialene som kan ha blitt brukt i fremstillingen.
3. Vurderingen av om kravene i nr. 1 er oppfylt, skal gjøres for hvert produkt.
4. Når den relevante regelen er basert på overholdelse av et maksimalt innhold av ikke-opprinnelsesmaterialer, kan imidlertid partenes tollmyndigheter gi eksportører tillatelse til å beregne pris fra fabrikk på produktet og verdien av ikke-opprinnelsesmaterialer på et gjennomsnitt grunnlag som angitt i nr. 4, for å ta hensyn til svingningene i kostnader og valutakurser.
5. Når nr. 3 annet punktum får anvendelse, skal en gjennomsnittlig pris fra fabrikk av produktet og gjennomsnittsverdien av anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer beregnes henholdsvis på grunnlag av summen av prisene fra fabrikk for alt salg av produkter som ble utført i løpet av forrige regnskapsår og summen av verdien av alle ikke-opprinnelsesmaterialene som ble brukt ved fremstilling av produktene i løpet av foregående regnskapsår som definert i den eksporterende part, eller, hvis tall for et komplett regnskapsår ikke er tilgjengelig, en kortere periode som ikke skal være mindre enn tre måneder.
6. Eksportører som har valgt beregning på en gjennomsnittsbasis, skal konsekvent anvende en slik metode i løpet av året som følger regnskapsåret som referanse, eller, når det er hensiktsmessig, i løpet av året etter den kortere perioden som brukes som referanse. De kan slutte å bruke en slik metode der de i løpet av et gitt regnskapsår, eller en kortere representative periode på ikke mindre enn tre måneder, registrerer at svingningene i kostnader eller valutakurser som rettferdiggjorde bruken av en slik metode, har opphørt.

7. Gjennomsnittene nevnt i nr. 4 skal henholdsvis brukes som pris fra fabrikk og verdien av ikke-opprinnelsesmaterialer for å fastslå samsvar med det maksimale innholdet av ikke-opprinnelsesmaterialer.

ARTIKKEL 6

Toleranseregel

1. Som unntak fra artikkel 5 og med forbehold om nr. 2 og 3, kan ikke-opprinnelsesmaterialer som, i samsvar med vilkårene oppført i listen i tillegg 2 til dette vedlegg, ikke kan brukes til fremstilling av et bestemt produkt, likevel brukes, forutsatt at deres totale nettovekt eller fastsatte verdi ikke overstiger:
 - a) 15 % av nettovekten av produktet som hører under kapittel 2 og 4 til 24, unntatt bearbeidede fiskeriprodukter i kapittel 16,
 - b) 15 % av produktets pris fra fabrikk for andre produkter enn de som er dekket av bokstav (a).
2. Nr. 1 gjelder ikke for produkter som faller inn under kapittel 50 til 63. For disse produktene gjelder toleransene nevnt i anmerkning 6 og 7 i tillegg 1 til dette vedlegget.
3. Nr. 1 og 2 skal ikke medføre at noen av prosentatsene for det maksimale innholdet av ikke-opprinnelsesmaterialer som er fastsatt i listen i tillegg 2 til dette vedlegget overstiges.
4. Nr. 1 og 2 får ikke anvendelse på produkter som er fremstilt i sin helhet i en part i henhold til artikkel 3 (Produkter fremstilt i sin helhet). Med forbehold for artikkel 7 (Utilstrekkelig bearbeiding og foredling) og artikkel 9 (Kvalifiserende enhet), skal toleransen fastsatt i disse bestemmelsene likevel gjelde for produkter omfattet av en regel fastsatt i tillegg 2 til dette vedlegg som krever at materialene som brukes til fremstilling av det produktet, er fremstilt i sin helhet.

ARTIKKEL 7

Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling

1. Med forbehold for nr. 2 skal følgende behandlinger anses som utilstrekkelig bearbeiding eller foredling til å gi status som et opprinnelsesprodukt, uansett om kravene i artikkel 5 (Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling) er oppfylt:
 - a) behandling som har til hensikt å holde produktene i god stand under transport og lagring,
 - (b) deling og sammenstilling av kolli,
 - (c) vasking, rensing, fjerning av støv, oksidering, olje, maling eller andre belegg,
 - (d) stryking eller pressing av tekstiler,
 - (e) enkel maling og polering,
 - (f) avskalling og delvis maling av ris; polering og glasering av korn og ris,
 - (g) operasjoner for å fargelegge eller smakstilsette sukker eller danne sukkerklumper; delvis eller total maling av krystallsukker,
 - (h) skrelling, fjerning av steiner og skall av frukt, nøtter og grønnsaker,
 - (i) sliping, enkel sliping eller enkel skjæring,
 - (j) sikting, utskilling, sammenstilling, klassifisering, gradering; eller tilpassing; (innbefattet sammenstilling av varer til sett),
 - (k) enkel fylling i flasker, bokser, flakonger, sekker, etuier, esker, befestigelse til plater eller planker, og all annen enkel emballering,
 - (l) anbringelse eller trykking av merker, etiketter, logoer eller liknende kjennemerker på produktene eller deres emballasje,

- m) enkel blanding av produkter, også av forskjellige slag,
 - (n) blanding av sukker med ethvert materiale,
 - (o) for kapittel 27 til 40 i Det harmoniserte systemet, enkel tilsetning av vann eller fortynning med vann eller et annet stoff som ikke vesentlig endrer varens egenskaper,
 - (p) enkel montering av deler av artikler til en komplett artikkel eller demontering av produkter til deler,
 - (q) slakting av dyr og
 - (r) kombinasjon av to eller flere behandlinger som er angitt under bokstav (a) til (q).
2. Alle behandlinger utført i den eksporterende part på et gitt produkt skal vurderes samlet ved bestemmelse av hvorvidt den bearbeiding eller foredling som produktet har gjennomgått, skal anses som utilstrekkelig i henhold til nr. 1.
 3. I forbindelse med nr. 1 skal behandlingene betraktes som enkle dersom verken spesielle ferdigheter eller maskiner, apparater eller utstyr spesielt produsert eller installert er nødvendig for å utføre behandlingene.

ARTIKKEL 8

Kumulasjon

1. Med forbehold for bestemmelsene i artikkel 2 (Generelle krav), skal produkter anses å ha opprinnelse i den eksporterende parten ved eksport til en annen part hvis slike produkter er fremstilt i den eksporterende part og inneholder materialer med opprinnelse i en av partene eller i et av landene oppført i tillegg 3 til dette vedlegget, forutsatt at vilkårene i avdeling 6 nedenfor er oppfylt. Det skal ikke være nødvendig for slike materialer å ha gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling.

2. Med forbehold for bestemmelsene i artikkel 2 (Generelle krav), skal bearbeiding eller foredling utført i Storbritannia, Island, Norge eller Den europeiske union anses som utført i den eksporterende part, på de vilkårene angitt i avdeling 6 (a) og 6 (c).
3. For kumulasjon fastsatt i nr. 1, hvor bearbeiding eller foredling utført i den eksporterende part ikke går utover behandlingene nevnt i artikkel 7 (Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling), skal det fremstilte produktet anses å ha opprinnelse i en part bare når merverdien der er større enn verdien av materialene som brukes med opprinnelse i et av landene nevnt i nr. 1. Hvis dette ikke er tilfelle, skal det fremstilte produktet anses å ha opprinnelse i det landet som utgjør den høyeste verdien av opprinnelsesmaterialer som brukes til fremstilling i en part.
4. For kumulasjon fastsatt i nr. 2, når bearbeiding eller foredling utført i den eksporterende part ikke går utover behandlingene nevnt i artikkel 7 (Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling), skal det fremstilte produktet anses å ha opprinnelse i den eksporterende part bare når merverdien der er større enn verdien i et av de andre landene som er oppført i nr. 2.
5. Produkter med opprinnelse i et av de andre landene nevnt i nr. 1 og 2, som ikke gjennomgår bearbeiding eller foredling i den eksporterende part, skal beholde opprinnelsen hvis de eksporteres til et av disse landene.
6. Vilkårene angitt i dette nr. er
 - (a) at preferensielle handelsavtaler i henhold til artikkel XXIV i GATT 1994 er i kraft mellom den eksporterende parten og en ikke-part og mellom den importerende parten og den ikke-part, som forutsetter prosedyrer for å bevise opprinnelse og prosedyrer for administrativt samarbeid, inkludert prosedyrer for verifisering av opprinnelsesstatus,
 - (b) for kumulasjon av materialer, at disse materialene oppfyller de relevante reglene i henhold til denne avtalen (med nødvendige tilpasninger) for å oppnå opprinnelsesstatus i den aktuelle ikke-part, og
 - (c) med forbehold for nr. 3 og 4 i denne artikkelen, at bearbeiding eller foredling utført i den eksporterende part går utover dem som er nevnt i artikkel 7 (Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling) nr. 1. Slike materialer trenger ikke å gjennomgå tilstrekkelig bearbeiding eller foredling.

7. Når preferensielle handelsavtaler er i kraft mellom den eksporterende parten og en ikke-part som ikke er oppført i tillegg 3 til dette vedlegget, og mellom den importerende parten og den samme ikke-parten, skal følgende gjelde:
 - (a) Produkter importert fra den ikke-parten som brukes som materialer ved fremstilling av et produkt i en part, hvilket produkt deretter eksporteres til den andre parten, skal anses som å ha opprinnelse i den parten der den siste behandlingen har blitt utført når en beslutning om dette er vedtatt av Den blandede komiteen, og underlagt vilkårene i beslutningen,
 - (b) Med mindre noe annet er besluttet, skal vilkårene for beslutningen, når den er vedtatt, anses å omfatte av vilkårene angitt i nr. 6,
 - (c) Den blandede komité skal ta hensyn til den spesielle stillingen til materialer klassifisert i kapittel 1 til 24 og kapittel 35 og 38 i Det harmoniserte systemet, i den grad sensitive sektorer kan bli berørt, og
 - (d) Partene skal gjøre sitt ytterste for å sikre at Den blandede komité skal treffe en passende avgjørelse straks på anmodning fra en hvilken som helst part, og, dersom beslutningen fastsetter nærmere vilkår, at slike vilkår skal være de minst handelsbegrensende vilkårene som er rimelige under omstendighetene.

ARTIKKEL 9

Kvalifiserende enhet

1. Ved bruk av bestemmelsene i denne avtalen skal den kvalifiserende enhet være det bestemte produktet som gir produktet dets karakter ved bestemmelse av klassifisering i henhold til det harmoniserte systemet.
2. Det følger at:
 - (a) når et produkt bestående av en gruppe eller samling av artikler er klassifisert i henhold til Det harmoniserte systemet i en posisjon, utgjør alt den kvalifiserende enhet, og

- (b) når en sending består av et antall like produkter som klassifiseres under samme posisjon i Det harmoniserte system, må hvert enkelt produkt vurderes hver for seg ved anvendelse av bestemmelsene i dette vedlegg.

ARTIKKEL 10

Emballasje og beholdere for forsendelser

Emballasje og beholdere for forsendelse som brukes til å beskytte et produkt under transport, skal ignoreres når det bestemmes om et produkt har opprinnelse.

ARTIKKEL 11

Emballasje og beholdere for detaljhandel

Emballasje og beholdere der produktet er pakket for detaljhandel, hvis det klassifiseres med produktet, skal ignoreres ved bestemmelsen av produktets opprinnelse, unntatt for beregning av maksimumsverdien for ikke-opprinnelsesmaterialer hvis et produkt er gjenstand foren maksimal verdi av ikke-opprinnelsesmaterialer i samsvar med tillegg 2 til dette vedlegg.

ARTIKKEL 12

Tilbehør, reservedeler og verktøy

1. Tilbehør, reservedeler, verktøy og instruksjons- eller annet informasjonsmateriell skal betraktes som en enhet sammen med den aktuelle utrustningen, maskinen, apparatet eller kjøretøyet hvis de

- (a) er klassifisert og levert med, men ikke fakturert separat, fra produktet, og
- (b) er av de typene, mengdene og verdien som er vanlig for det produktet.
2. Tilbehør, reservedeler, verktøy og instruksjons- eller annet informasjonsmateriale nevnt i nr. 1 skal ignoreres ved bestemmelse av produktets opprinnelse, unntatt for beregning av maksimumsverdien for materialer uten opprinnelse hvis et produkt er underlagt et maksimum verdien av ikke-opprinnelsesmaterialer angitt i tillegg 2 til dette vedlegget.

ARTIKKEL 13

Sett

1. Sett, som definert i henhold til alminnelig fortolkningsregel 3 i Det harmoniserte systemet, skal anses som opprinnelsesprodukter dersom alle komponentene har opprinnelse.
2. Når et sett består av opprinnelsesprodukter og ikke-opprinnelsesprodukter, skal likevel settet i sin helhet anses som ett opprinnelsesprodukt, forutsatt at verdien av ikke-opprinnelsesproduktene ikke overstiger 15 % av settets pris fra fabrikk.

ARTIKKEL 14

Nøytrale elementer

For å bestemme om et produkt har opprinnelse, er det ikke nødvendig å fastslå opprinnelsen på følgende som eventuelt måtte bli brukt ved fremstillingen av produktet:

- (a) energi og drivstoff,
- (b) anlegg og utstyr,

(c) maskiner og verktøy, og

(d) andre varer som ikke inngår i, og som ikke er forutsatt å inngå i, den endelige sammensetningen av produktet.

ARTIKKEL 15

Bokføringsmessig atskillelse

1. Hvis fungible materialer med opprinnelse og ikke-opprinnelse brukes til bearbeiding eller foredling av et produkt, kan økonomiske aktører sikre forvaltning av materialer ved bruk av bokføringsmessig atskillelse, uten å holde materialene på separate lager.
2. Hvis fungible produkter med opprinnelse og ikke-opprinnelse, som hører under posisjon 17.01, kapittel 27, 28, 29 og posisjon 32.01-32.07 og 39.01-39.14 i Det harmoniserte systemet, eksporteres fra den ene parten til den andre, kan økonomiske aktører sikre forvaltningen av disse produktene ved bruk av bokføringsmessig atskillelse, uten å holde produktene på separate lager.
3. Partene kan kreve at anvendelse av bokføringsmessig atskillelse er underlagt forhåndstillatelse fra tollmyndighetene. Tollmyndighetene kan gi autorisasjonen på de vilkår de anser hensiktsmessige og skal overvåke bruken av autorisasjonen. Tollmyndighetene kan trekke tilbake autorisasjonen når mottakeren misbruker tillatelsen eller ikke kan oppfylle de øvrige vilkårene fastsatt i dette vedlegget.

4. Gjennom bruk av bokføringsmessig atskillelse må det til enhver tid sikres at ingen flere produkter kan anses som å ha «opprinnelse i den eksporterende part» enn det som ville vært tilfellet dersom en metode for fysisk adskillelse av lagrene hadde blitt brukt.
5. Metoden skal brukes, og anvendelsen av den skal registreres på grunnlag av de generelle regnskapsprinsippene som gjelder i den eksporterende part.
6. Mottakeren av metoden nevnt i nr. 1 og 2 skal utarbeide eller søke om opprinnelsesbevis for den mengden produkter som kan anses å ha opprinnelse i den eksporterende part. På anmodning fra tollmyndighetene skal mottakeren gi en uttalelse om hvordan mengdene har blitt forvaltet.

AVDELING III

TERRITORIALE KRAV

ARTIKKEL 16

Territorialitetsprinsippet

1. Med de unntak som følger av artikkel 8 (Kumulasjon) og tredje ledd i denne artikkelen, skal de vilkårene som er fastsatt i avdeling II skal være oppfylt uten avbrudd i den berørte parten.
2. Dersom opprinnelsesvarer som er utført fra en part til et annet land gjeninnføres, skal de anses å være uten opprinnelse, med mindre det overfor tollmyndighetene kan godtgjøres at

- (a) de gjeninnførte varene er de samme som de eksporterte, og
 - (b) de ikke har gjennomgått noen bearbeiding utover det som har vært nødvendig for å bevare dem i god tilstand mens de har vært i det landet eller mens de har vært utført.
3. Opprettholdelsen av opprinnelsesstatus i samsvar med vilkårene fastsatt i avdeling II skal ikke påvirkes av bearbeiding eller foredling utført utenfor den eksporterende part på materialer som eksporteres fra den parten og deretter reimporteres dit, forutsatt at:
- (a) disse materialene er helt innhentet i den eksporterende part eller har gjennomgått bearbeiding eller bearbeiding utover operasjonene nevnt i artikkel 7 (Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling) før de eksporteres, og
 - (b) det overfor tollmyndighetene kan godtgjøres at
 - (i) de gjenimporterte produktene er oppnådd ved bearbeiding eller bearbeiding av de eksporterte materialene og
 - (ii) den totale merverdien som er ervervet utenfor den eksporterende part ved å anvende denne artikkel, ikke overstiger 10 % av pris fra fabrikk for sluttproduktet som det kreves opprinnelsesstatus for.
4. Ved anvendelsen av nr. 3, skal vilkårene for ervervelse av opprinnelsesstatus fastsatt i avdeling II ikke gjelde bearbeidelsen eller foredlingen foretatt utenfor den eksporterende part. Benyttes en regel i listen i tillegg 2 til denne protokollen som fastsetter maksimumsverdien for alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer for å fastslå opprinnelsesstatus på vedkommende sluttprodukt, skal likevel den totale verdien av ikke-opprinnelsesmaterialer som er anvendt i den eksporterende part, og den totale merverdien tilført utenfor den parten ved anvendelse av denne artikkel, til sammen ikke skal overstige den fastsatte proSENTSATS.
5. Ved bruk av nr. 3 og 4 skal med uttrykket «total merverdi» forstås alle akkumulerte kostnader utenfor den eksporterende part, inkludert verdien av de materialene som er tilført der.
6. Nr. 3 og 4 skal ikke gjelde for produkter som ikke oppfyller vilkårene fastsatt i listen i tillegg 2 til dette vedlegg, eller som bare kan anses som tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet som et resultat av den generelle toleransen fastsatt i artikkel 6 (Toleranseregulering).

7. Enhver bearbeiding eller foredling dekket av bestemmelsene i denne artikkelen som er utført utenfor den eksporterende part, skal gjennomføres ved bruk av ordninger for utenlands bearbeiding eller lignende ordninger.

ARTIKKEL 17

Ikke-endring

1. Preferansebehandling i henhold til denne avtalen skal bare gjelde for produkter som oppfyller vilkårene i denne avtalen og er innførselsdeklarerert i en part, forutsatt at produktene er de samme som de som har blitt eksportert fra den eksporterende parten. De skal ikke ha blitt endret, omdannet på noen måte eller blitt utsatt for andre behandlinger, enn behandlinger som har til formål å bevare dem i god stand eller tilføyning eller påføring av merker, etiketter, segl eller annen dokumentasjon for å sikre samsvar med den importerende parts spesifikke nasjonale krav, utført under tollmyndighetenes oppsyn i landet eller landene for transitt og deling, som tillat i nr. 2 og 3, før produktene blir stilt til fri rådighet.
2. Lagring av produkter eller sendinger kan finne sted forutsatt at de forblir under tollmyndighetenes oppsyn i tredjelandet eller -landene hvor transitten finner sted.
3. Med forbehold for avdeling V i dette vedlegget, kan deling av sendinger finne sted, forutsatt at de forblir under tollmyndighetenes oppsyn i tredjelandet eller -landene hvor delingen finner sted.
4. Dersom det er tvil, kan den importerende parten be importøren eller dennes representant om å, til enhver tid, fremlegge alle relevante dokumenter for å bevise samsvar med denne artikkelen, som kan dokumenteres, spesielt med:
 - (a) kontraktmessige transportdokumenter som konnossement,
 - (b) faktuelle eller konkrete bevis basert på merking eller nummerering av kolli,

- (c) et sertifikat på at produktene ikke er endret levert av tollmyndighetene i landet eller landene for transitt eller deling av sendinger, eller andre dokumenter som viser at varene forble under tollmyndighetenes oppsyn i landet eller landene for transitt eller deling av sendinger, eller
- (d) ethvert bevis relatert til selve varene.

ARTIKKEL 18

Utstillinger

1. Opprinnelsesprodukter som er sendt til utstilling i et annet land enn der kumulering gjelder i samsvar med artikkel 8 (Kumulasjon), og som etter utstillingen blir solgt for å bli innført til en part, skal ved innførselen nyte godt av denne avtalen, under forutsetning av at det på tilfredsstillende måte overfor tollmyndighetene blir godtgjort at:
 - (a) en eksportør har sendt disse produktene fra en part til landet hvor utstillingen holdes og har utstilt dem der,
 - (b) denne eksportøren har solgt eller på annen måte overdratt produktene til en person i en annen part,
 - (c) produktene har blitt sendt under utstillingen eller umiddelbart etterpå i samme tilstand som da de ble sendt til utstillingen, og
 - (d) produktene fra det øyeblikk de ble sendt til utstillingen, ikke har vært brukt til andre formål enn demonstrasjon på utstillingen.
2. Et opprinnelsesbevis skal utferdiges eller utstedes i samsvar med avdeling V og fremlegges for tollmyndighetene i importlandet på vanlig måte. Utstillingens navn og adresse skal være påført opprinnelsesbeviset. Om nødvendig kan det kreves lagt frem ytterligere dokumentasjon om under hvilke vilkår produktene ble stilt ut.
3. Nr. 1 skal gjelde for alle handels-, industri-, landbruks- eller håndverksutstillinger samt varemesser eller offentlige utstillinger av liknende art, hvor produktene forblir under tollmyndighetenes kontroll, unntatt slike utstillinger som organiseres til private formål i butikker og forretningslokaler med sikte på salg av utenlandske produkter.

AVDELING IV
OPPRINNELSESBEVIS

ARTIKKEL 19

Opprinnelseserklæring

1. For å oppnå preferansetollbehandling i den importerende part, må eksportøren i en part utferdige et opprinnelsesbevis i form av en opprinnelseserklæring, i samsvar med tillegg 4 til dette vedlegget, for produkter med opprinnelse i en hvilken som helst part, og som ellers oppfyller kravene i dette vedlegget.
2. Opprinnelseserklæringen skal utferdiges med en av de språklige versjonene av teksten i tillegg 4 til dette vedlegget på en faktura eller på et hvilket som helst annet handelsdokument som beskriver opprinnelsesproduktet i tilstrekkelig detalj for å kunne identifisere produktet. Den importerende parten skal ikke kreve at importøren fremlegger en oversettelse av opprinnelseserklæringen.
3. Opprinnelseserklæringen skal være påført den originale signaturen til eksportøren eller den autoriserte representanten under eksportørens ansvar.
4. Som unntak fra nr. 3 skal partene tillate
 - (a) bruk av elektroniske signaturer eller identifikasjonskoder i henhold til nr. 5 for eksportører i Storbritannia, og
 - (b) autorisasjonsnummer i henhold til artikkel 20 (Godkjent eksportør) for eksportører på Island eller i Norge.

5. Hver part skal tillate at en opprinnelseserklæring sendes elektronisk og direkte fra eksportøren i den ene parten til en importør i den andre parten. En slik tilnærming vil tillate bruk av elektroniske signaturer eller identifikasjonskoder.
6. Opprinnelseserklæringen kan fylles ut når produktene, som erklæringen gjelder, blir eksportert, eller etter utførelsen. En opprinnelseserklæring skal være gyldig i ett år fra utferdigelsesdatoen, eller i en lengre periode som den importerende part kan fastsette.
7. En opprinnelseserklæring kan gjelde for flere sendinger av identiske produkter som importeres til en part innen tidsperioden som er angitt i opprinnelseserklæringen, som ikke skal overstige 12 måneder.
8. Som unntak fra nr. 1 kan partene tillate speditører, tollmeglere og andre personer å utferdige en opprinnelseserklæring. I slike tilfeller må de være bemyndiget skriftlig av eksportøren av produktet til å utferdige opprinnelseserklæringer. De må etter anmodning fremlegge skriftlig fullmakt som nevnt for tollmyndighetene.
9. En eksportør som har fylt ut en opprinnelseserklæring, må oppbevare en kopi av opprinnelseserklæringen og alle dokumentene som underbygger produktets opprinnelsesstatus, på papir eller i elektronisk form, i minst tre år fra utferdigelsesdatoen.
10. Hvis en eksportør har utferdiget en opprinnelseserklæring for et produkt nevnt i artikkel 8 (Kumulasjon) nr. 2, må eksportøren inneha en utfylt og signert leverandørerklæring fra leverandøren av ikke-opprinnelsesmaterialer som brukes i produksjonen av produktet i samsvar med tillegg 5 til dette vedlegget eller tillegg 6 til dette vedlegget. Tollmyndigheten til den eksporterende part kan, med forbehold for sine nasjonale krav, tillate at leverandørerklæringen fylles ut uten underskrift.

ARTIKKEL 20

Godkjent eksportør

1. Tollmyndighetene på Island eller i Norge kan, med forbehold om nasjonale krav, gi fullmakt til en eksportør fra den parten (heretter kalt «godkjent eksportør») til å fylle ut opprinnelseserklæringer uten underskrift.

2. En eksportør som ber om en slik tillatelse, må på en måte som tilfredsstiller tollmyndighetene på Island eller i Norge, tilby alle garantier som er nødvendige for å bekrefte opprinnelsesstatus for produktene, samt oppfylle ethvert annet krav i henhold til dette vedlegget.
3. Tollmyndighetene på Island eller i Norge skal gi den godkjente eksportøren et autorisasjonsnummer som skal fremkomme på opprinnelseserklæringen i stedet for underskriften.
4. Tollmyndighetene på Island eller i Norge skal overvåke at autorisasjonen brukes på rettmessig vis, og kan trekke den tilbake dersom eksportøren ikke lenger oppfyller vilkårene eller på annen måte gjør urettmessig bruk av autorisasjonen.

AVDELING V

PREFERANSEBEHANDLING

ARTIKKEL 21

Importkrav

1. Hver part skal gi preferansetollbehandling i samsvar med dette vedlegget til opprinnelsesprodukter fra en part som er importert fra en annen part, på grunnlag av et krav om preferansetollbehandling fremsatt av importøren på grunnlag av en opprinnelseserklæring nevnt i artikkel 19 (Opprinnelseserklæring).
2. En opprinnelseserklæring må sendes til tollmyndigheten i den importerende parten innen ett år etter utferdigelsen, eller innen den gyldighetsperioden som den importerende parten har gitt hvis denne er lenger. Fristen kan stilles i bero så lenge produktene dekket av opprinnelseserklæringen forblir under tollmyndighetenes kontroll i den importerende parten. Etter denne fristen kan en opprinnelseserklæring bare aksepteres i unntakstilfeller.

3. Som unntak fra nr. 1 kan en part i samsvar med sin nasjonale lovgivning frafalle kravet om å fremlegge en opprinnelseserklæring.
4. En importør som har fått innrømmet preferansetollbehandling må oppbevare opprinnelseserklæringen og andre relevante dokumenter i tre år etter datoen da preferansetollbehandlingen ble innrømmet, eller lenger hvis det kreves av den importerende parts lovgivning.

ARTIKKEL 22

Forsinkede krav om preferansetollbehandling

Hvis et produkt ville ha kvalifisert til preferansetollbehandling da det ble importert til en part, men importøren ikke hadde en opprinnelseserklæring på tidspunktet for innførselen, ville importøren av produktet som har en gyldig opprinnelseserklæring innenfor en tidsperiode på ikke mindre enn to år etter innførselen, kunne søke om tilbakebetaling av toll som er betalt som et resultat av at varen ikke er gitt preferansetollbehandling i samsvar med nasjonal lov.

ARTIKKEL 23

Innførsel i delsendinger

Når demonterte eller usammensatte produkter som nevnt i alminnelig fortolkningsregel 2(a) i Det harmoniserte system, etter anmodning av importøren og i samsvar med nasjonale lover, forskrifter eller publiserte krav i den importerende part, innføres i delsendinger, kan en enkel opprinnelseserklæring fremlegges for tollmyndighetene ved innførsel av den første delsendingen. Alternativt kan en opprinnelseserklæring fremlegges for hver innført delsending.

ARTIKKEL 24

Unntak fra krav til opprinnelseserklæring

1. Hver part kan i samsvar med sin nasjonale lov, frafalle kravet om fremleggelse av opprinnelseserklæring for innførsel av varer med lav verdi fra den andre parten.
2. Hver part kan ekskludere all import fra bestemmelsene i nr. 1 når innførselen er en del av en rekke innførsler som med rimelighet kan anses å være gjennomført eller planlagt med formål om å unngå kravene i dette vedlegget knyttet til opprinnelseserklæringer.
3. Hver part kan fastsette verdigrenser for produkter nevnt i nr. 1, og skal utveksle informasjon om disse grensene med de andre partene.

ARTIKKEL 25

Krav til oppbevaring av dokumentasjon

1. Den eksporterende part skal kreve at en eksportør som har utferdiget en opprinnelseserklæring, oppbevarer og på forespørsel fremlegger
 - (a) en kopi av opprinnelseserklæringen og all grunnlagsdokumentasjon, og
 - (b) skriftlige erklæringer fra produsenter eller leverandører som beviser påstanden om at varen er en opprinnelsesvare,
2. i tre år etter utferdigelsen av opprinnelseserklæringen, eller i en lengre tidsperiode som den eksporterende parten kan fastsette.
3. Hver part skal sørge for at dersom en eksportør har basert en opprinnelseserklæring på en skriftlig erklæring fra en produsent eller leverandør, skal den produsenten eller leverandøren være pålagt å oppbevare dokumentasjon i samsvar med nr. 1.

4. Den importerende part kan kreve at en importør som har fått preferansetollbehandling, skal oppbevare dokumentasjon knyttet til innførselen av varen, inkludert en kopi av opprinnelseserklæringen, i tre år etter at innførselen fant sted, eller i en lengre tidsperiode som denne parten kan fastsette.
5. Hver part skal tillate importører, eksportører, produsenter og leverandører på sitt territorium, i samsvar med partens lovgivning, å oppbevare dokumentasjon eller registre på ethvert medium, forutsatt at dokumentasjonen eller registrene kan hentes ut og skrives ut.
6. En part kan nekte preferansetollbehandling på en vare som er gjenstand for en verifisering av opprinnelse når importøren, eksportøren, produsenten eller leverandøren av varen som er påkrevd å oppbevare registre eller dokumentasjon i henhold til denne artikkel:
 - (a) unnlater å oppbevare registre eller dokumentasjon i samsvar med dette vedlegget eller
 - (b) nekter tilgang til disse registrene eller dokumentasjonen.

ARTIKKEL 26

Eksportørers og importørers samarbeid med tollmyndighetene

1. Hver part skal sørge for at eksportører og importører som drar nytte av avtalen, innenfor rammen av denne avtalen og underlagt lovene til denne parten, samarbeider med tollmyndigheten til den parten og på deres anmodning fremlegger støttedokumenter angående oppfyllelse av kravene i dette vedlegget.
2. Den eksporterende part skal sikre at en eksportør som har utferdiget en opprinnelseserklæring,
 - a) etter anmodning fra tollmyndigheten til denne parten, fremlegger dokumentene nevnt i artikkel 19 Opprinnelseserklæring) nr. 9 for nevnte myndighet, som kan foreta inspeksjoner og kontrollere eksportørens eller produsentens regnskapsmateriale og treffe andre passende tiltak, og

- (b) når han blir oppmerksom på, eller har grunn til å tro, at en opprinnelseserklæring inneholder uriktige opplysninger, omgående underretter importøren og den eksporterende parts tollmyndighet om enhver endring som påvirker opprinnelsesstatusen til hvert produkt som dekkes av denne opprinnelseserklæringen.
3. Den importerende part skal sørge for at en importør som har fremsatt krav om eller har fått preferansetollbehandling,
- a) etter anmodning fra tollmyndigheten til denne parten, fremlegger dokumentene nevnt i artikkel 17 (Ikke-endring) nr. 4 for nevnte myndighet og
 - (b) når han blir oppmerksom på, eller har grunn til å tro, at en opprinnelseserklæring inneholder uriktige opplysninger, omgående underretter denne parts tollmyndighet om enhver endring som påvirker opprinnelsesstatusen til hvert produkt som dekkes av denne opprinnelseserklæringen.

ARTIKKEL 27

Uoverensstemmelser

Tollmyndigheten til den importerende parten skal ikke avvise et krav om preferansetollbehandling på grunn av mindre feil eller uoverensstemmelser i opprinnelseserklæringen eller alene av den grunn, at en faktura ble utstedt i et tredjeland.

AVDELING VI

ADMINISTRATIVT SAMARBEID

ARTIKKEL 28

Verifisering av opprinnelse

1. Tollmyndigheten til den eksporterende part skal verifisere opprinnelseserklæringer etter anmodning fra den importerende part.
2. Verifikasjonsanmodningen kan reise tvil ved ektheten av opprinnelseserklæringer, opprinnelsesstatusen til det aktuelle produktet eller om andre krav i dette vedlegget er oppfylt. Den skal inneholde årsaken til henvendelsen og en kopi av opprinnelseserklæringen og, dersom det er aktuelt, ethvert annet dokument eller enhver annen opplysning som gir grunn til å tro at opprinnelseserklæringen kan være ugyldig.
3. Den importerende parten skal sende verifikasjonsanmodningen til den eksporterende parten innen 34 måneder etter at opprinnelseserklæringen ble utferdiget. Den eksporterende parten er ikke forpliktet til å utføre verifiseringer basert på anmodninger mottatt etter denne fristen.
4. Tollmyndigheten til den importerende parten kan, i samsvar med nasjonal lov, stille preferansetollbehandlingen av et produkt som er dekket av en opprinnelseserklæring i bero inntil verifiseringsprosedyren er fullført.
5. Tollmyndigheten til den eksporterende parten kan anmode om bevis, foreta inspeksjoner hos eksportørens eller produsentens lokaler, kontrollere eksportørens og produsentens regnskap og treffe andre hensiktsmessige tiltak for å verifisere at det foreligger samsvar med dette vedlegget.
6. Den anmodende parten skal underrettes om resultatene og funnene av verifiseringen innen ti måneder regnet fra verifikasjonsanmodningens dato. Dersom den anmodende parten ikke mottar svar innen denne fristen, eller dersom svaret ikke tydelig fastslår om et produkt har opprinnelse, eller om opprinnelseserklæringen er gyldig, kan den anmodende part nekte preferansetollbehandling for sendingen som omfattes av den aktuelle opprinnelseserklæringen.
7. Dersom den anmodende parten ikke klarer å overholde fristen nevnt i nr. 6, skal den på anmodning innen fristen gis en forlengelse av fristen.

8. Hver part skal sørge for at, hvis det er forskjeller med tanke på verifikasjonsprosedyrene i denne artikkelen, eller i tolkningen av opprinnelsesreglene for å avgjøre om en vare kvalifiserer til å ha opprinnelse, og disse forskjellene ikke kan løses gjennom konsultasjoner mellom tollmyndigheten som anmoder om verifisering og tollmyndigheten som er ansvarlig for å utføre verifiseringen, og hvis tollmyndigheten til den importerende parten har til hensikt å foreta en beslutning om opprinnelse som er uforenlig med resultatene og funnene fra verifikasjonen gitt av tollmyndigheten til den eksporterende parten, skal tollmyndigheten til den importerende parten underrette tollmyndigheten til den eksporterende parten innen 60 dager etter at disse resultatene og funnene av verifiseringen er mottatt.
9. På anmodning fra en av partene skal partene konsultere og avslutte konsultasjonene innen 90 dager fra datoen for underrettelsen nevnt i nr. 8 for å løse disse forskjellene. Fristen for å avslutte konsultasjonene kan forlenges fra sak til sak ved gjensidig skriftlig samtykke mellom partene. Hvis forskjellene ikke kan avgjøres ved konsultasjon mellom partene, kan hver part søke å løse disse forskjellene i Den blandede komité.

ARTIKKEL 29

Avvisning av preferansetollbehandling

1. En importerende part kan nekte preferansetollbehandling eller kreve inn ubetalt toll i samsvar med sin nasjonale lov når et produkt ikke oppfyller kravene i dette vedlegget eller hvis importøren eller eksportøren ikke kan bevise at de relevante kravene er oppfylt.
2. Små avvik mellom opplysningene i opprinnelseserklæringen og de som er gitt i andre dokumenter, som er oversendt til tollmyndigheten for fortolling eller åpenbare formelle feil, for eksempel skrivefeil i en opprinnelseserklæring, skal ikke som sådan gjøre opprinnelseserklæringen ugyldig.
3. I alle tilfeller skal bileggelsen av meningsforskjeller mellom importøren og tollmyndigheten til den importerende parten være underlagt den importerende partens lov.

ARTIKKEL 30

Notifiseringer og samarbeid

1. Partene skal gi hverandre
 - (a) adressene til partenes tollmyndigheter som er ansvarlige for verifikasjoner nevnt i artikkel 28 (Verifisering av opprinnelse) og andre spørsmål knyttet til gjennomføring eller anvendelse av dette vedlegget,
 - (b) informasjon om bruk av elektroniske signaturer og identifikasjonskoder nevnt i artikkel 19 (Opprinnelseserklæring), og autorisasjonsnummer nevnt i artikkel 20 (Godkjent eksportør), og
 - (c) informasjon om tolkning, anvendelse og administrasjon av dette vedlegget.
2. Partene skal bestrebe seg på å løse tekniske spørsmål knyttet til gjennomføringen eller anvendelsen av dette vedlegget, i den grad det er mulig, gjennom direkte konsultasjoner mellom tollmyndighetene nevnt i nr. 1 bokstav a eller i underkomiteen for handel med varer. Tvister som ikke kan avgjøres gjennom slike konsultasjoner skal oversendes Den blandede komité.
3. Partene skal gi hverandre detaljer om ordninger eller avtaler, inkludert datoer for ikrafttredelse, og deres tilsvarende opprinnelsesregler, som brukes med de andre landene nevnt i artikkel 8 (Kumulasjon) nr. 1, 2 og 7.

ARTIKKEL 31

Konfidensialitet

1. Dette vedlegget krever ikke at en part utleverer eller tillater tilgang til informasjon, hvis dette hindrer rettshåndhevelse eller er i strid med partens lov som beskytter forretningsinformasjon.
2. Hver part skal, i samsvar med sin lov, behandle informasjon i henhold til dette vedlegget konfidensielt og beskytte disse opplysningene mot utlevering som kan skade den konkurransemessige posisjonen til personen som oppgir informasjonen. Hvis parten som mottar eller

innhenter informasjonen er pålagt i henhold til sin lov å utlevere informasjonen, skal den parten varsle personen eller parten som oppga denne informasjonen.

3. Hver part skal sørge for at konfidensiell informasjon, som samles inn i henhold til dette vedlegget ikke skal brukes til andre formål enn administrasjon og håndheving av opprinnelsesbestemmelse og tollsaker, bortsett fra dersom personen eller parten som ga konfidensiell informasjon har tillatt dette.
4. Når personopplysninger overføres i henhold til dette vedlegget, skal slik overføring skje i samsvar med den overførende parts regler om internasjonal overføring av personopplysninger. Der det er nødvendig skal hver part, samtidig som reglene for internasjonale overføringer av personopplysninger følges, etter beste evne etablere sikkerhetstiltak som er nødvendig for overføring av personopplysninger.
5. Som unntak fra nr. 3 kan en part tillate at informasjon, som samles inn i henhold til dette vedlegget kan brukes i enhver administrativ, rettslig eller kvasirettslig prosedyre innledet for manglende overholdelse av den tollrelaterte loven som iverksetter dette vedlegget. En part skal på forhånd underrette personen eller parten som oppga informasjonen om slik bruk.
6. Partene skal utveksle informasjon om sin respektive lov for å lette driften og anvendelsen av nr. 2.

AVDELING VII

AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKKEL 32

Straffetiltak

Hver part skal sørge for å ilegge strafferettslige, sivile eller administrative sanksjoner for brudd på sin nasjonale lovgivning knyttet til dette vedlegget.

ARTIKKEL 33

Produkter i transitt eller på lager

Bestemmelsene i dette vedlegget kan anvendes på produkter som på datoen for avtalens ikrafttredelse enten befinner seg i transitt eller for midlertidig lagring på et tollager eller i en frison under tollmyndighetenes kontroll. For slike produkter kan en opprinnelseserklæring fylles ut med tilbakevirkende kraft inntil seks måneder etter ikrafttredelsen av avtalen, forutsatt at bestemmelsene i denne protokollen og særlig i artikkel 17 (Ikke-endring) er oppfylt.

AVDELING VIII

ANVENDELSE AV VEDLEGGET

ARTIKKEL 34

Liechtenstein

Med forbehold for artikkel 2 (Generelle krav), skal et produkt med opprinnelse i Liechtenstein, på grunn av tolltraktaten mellom Liechtenstein og Sveits, anses å ha opprinnelse i Sveits.

ARTIKKEL 35

Frisoner

1. Partene skal ta alle nødvendige skritt for å sikre at produkter handlet med under dekke av et opprinnelsesbevis og som under transporten legges inn i en frisione beliggende i deres territorium, ikke blir erstattet av andre varer og at de ikke gjennomgår andre operasjoner enn normalt for å hindre dem i å bli forringet.
2. Som unntak fra nr. 1, kan et nytt opprinnelsesbevis utstedes eller utferdiges, når produkter med opprinnelse i en part blir innført til en frisione under dekke av et opprinnelsesbevis og gjennomgår behandling eller foredling, dersom behandlingen eller foredlingen som er gjennomgått samsvarer med dette vedlegget.

ARTIKKEL 36

Republikken San Marino

Med forbehold for artikkel 2 (Generelle krav), skal et produkt med opprinnelse i Republikken San Marino, på grunn av tollunionen mellom Den europeiske union og Republikken San Marino, anses å ha opprinnelse i Den europeiske union.

ARTIKKEL 37

Fyrstedømmet Andorra

Med forbehold for artikkel 2 (Generelle krav), skal et produkt med opprinnelse i Fyrstedømmet Andorra klassifisert under kapittel 25 til 97, på grunn av tollunionen mellom Den europeiske union og fyrstedømmet Andorra, anses å ha opprinnelse i Den europeiske union.

ARTIKKEL 38

Ceuta og Melilla

Begrepet “Den europeiske union” brukt i dette vedlegget omfatter ikke Ceuta og Melilla. Begrepet “produkter med opprinnelse i Den europeiske union” omfatter ikke produkter med opprinnelse i Ceuta og Melilla.